

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

12 липня 2017 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 185/вс-17

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у пленарному складі:

головуючого – Козьякова С.Ю.,

членів Комісії: Бутенка В.І., Василенка А.В., Весельської Т.Ф., Заріцької А.О., Лукаша Т.В., Луцюка П.С., Макарчука М.А., Мішина М.І., Прилипка С.М., Тітова Ю.Г., Шиловой Т.С., Щотки С.О.,

розглянувши питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Швецової Лариси Анатоліївни здійснювати правосуддя у відповідному суді, стосовно якої оголошено перерву відповідно до абзацу другої частини першої статті 88 Закону України «Про судоустрій і статус суддів»,

встановила:

Рішенням Комісії від 07 листопада 2016 року № 145/зп-16 оголошено конкурс на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду та затверджено Умови проведення конкурсу на зайняття вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду (далі – Умови).

Швецова Лариса Анатоліївна 05 грудня 2016 року звернулася до Комісії із заявою про проведення стосовно неї кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на зайняття вакантної посади судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду за спеціальною процедурою призначення.

Відповідно до Умов Швецова Л.А. проходила кваліфікаційне оцінювання як суддя.

Комісією 13 грудня 2016 року прийнято рішення № 102/вс-16, зокрема, про допуск Швецової Л.А. до участі у конкурсі на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Рішенням Комісії від 11 січня 2017 року № 2/зп-17 призначено кваліфікаційне оцінювання 653 кандидатів, допущених до участі у конкурсі на зайняття 120 вакантних посад суддів касаційних судів у складі Верховного Суду, зокрема Швецової Л.А.

Комісією 07 лютого 2017 року прийнято рішення № 11/вс-17 про допуск Швецової Л.А. до проходження кваліфікаційного оцінювання для участі у конкурсі на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Положеннями статті 83 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) закріплено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Вищою кваліфікаційною комісією суддів України з метою визначення здатності судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна), професійна етика та доброчесність.

Швецова Л.А. 16 лютого 2017 року склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 68,25 бала, і згідно з рішенням Комісії від 17 лютого 2017 року № 12/зп-17 її допущено до виконання практичного завдання на етапі іспиту під час кваліфікаційного оцінювання у межах процедури конкурсу до відповідних касаційних судів у складі Верховного Суду.

За результатами виконаного 21 лютого 2017 року практичного завдання кандидат набрала 73,5 бала та згідно з рішенням Комісії від 29 березня 2017 року № 23/зп-17 визнана такою, що допущена до другого етапу кваліфікаційного оцінювання «Дослідження досьє та проведення співбесіди» у межах процедури конкурсу до Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16, (далі - Положення) під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею (кандидатом) підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Відповідно до положень статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка надає, за наявності відповідних підстав, висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Громадською радою доброчесності надано Комісії висновок про невідповідність кандидата на посаду судді Верховного Суду Швецової Л.А. критеріям професійної етики та доброчесності, затверджений 12 квітня 2017 року.

Підставою для цього висновку стало незазначення кандидатом у деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015-2016 роки відомостей про автомобілі Volkswagen Transporter та Subaru Impreza, щодо яких кандидату надано право користування та розпорядження на підставі виданих довіреностей.

Крім того, Громадська рада доброчесності вважає, що підтвердженням невідповідності кандидата критеріям професійної етики та доброчесності є постановлення нею у складі колегії апеляційного суду Харківської області 12 вересня 2016 року ухвали у цивільній справі № 640/11657/15-ц, оскільки відповідачем у цій справі виступала особа, яка була власником автомобіля Pontiac Vibe, що перебував у користуванні кандидата та її чоловіка на підставі виданої у 2014 році довіреності. На думку Громадської ради доброчесності,

розгляд кандидатом зазначеної справи суперечило положенням Кодексу суддівської етики щодо обов'язку неупередженого розгляду справ.

У своїх поясненнях кандидат зазначила, що довіреність на автомобіль Volkswagen Transporter 1998 року випуску було видано для одноразового використання (перевезення будівельних матеріалів) чоловіком кандидата, який до вересня 2014 року працював у прокуратурі Харківської області та відповідно до розпорядження прокурора області не мав права використовувати транспортні засоби без обов'язкових документів (свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу або відповідної довіреності). Оскільки більше чоловік кандидата цим автомобілем не користувався і правовстановлюючих документів на нього не мав, у деклараціях автомобіль не зазначався. У додаткових поясненнях кандидат повідомила, що власник вказаного автомобіля, яким 25 січня 2013 року видавалася довіреність, продав його та з 17 серпня 2013 року на підставі свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу він належить іншому власнику.

Щодо автомобіля Subaru Impreza 1996 року випуску кандидат пояснила, що цим автомобілем з 2009 року фактично користується її батько на підставі довіреностей від 2009 та 2014 років. Оскільки батько кандидата є особою похилого віку, у довіреності чоловіку кандидата було надано право керування з метою технічного обслуговування транспортного засобу та/або ремонту. На підтвердження факту перебування вказаного автомобіля у користуванні батька кандидат надала копію виданого на його ім'я полісу обов'язкового страхування цивільної відповідальності власників наземних транспортних засобів.

На засіданні Комісії у складі колегії 26 травня 2017 року кандидат додатково пояснила, що за проханням її чоловіка власники вказаних автомобілів зазначали її у довіреностях, проте вона фактично цими автомобілями не користувалася та не зазначала їх в деклараціях.

Стосовно розгляду цивільної справи № 640/11657/15-ц кандидат зазначила, що ухвалою колегії суддів апеляційного суду Харківської області у складі головуєчого судді Малійської С.М., суддів Швецової Л.А. та Яцини В.Б. від 12 вересня 2016 року було залишено без змін ухвалу суду першої інстанції щодо відмови в поверненні сплаченого судового збору. При цьому судова колегія виходила з того, що провадження у справі було закрито на підставі заяви позивача про відмову від позову відповідно до пункту 3 частини 1 статті 205 ЦПК України. Справу розглянуто судовою колегією за відсутності сторін, які належним чином були повідомлені про час та місце розгляду справи. Особу відповідача кандидат жодного разу не бачила та особисто не була з ним знайома. На думку кандидата, вимоги Кодексу суддівської етики нею не порушувались, оскільки відсутні критерії для того, щоб вважати наявним реальний або потенційний конфлікт інтересів. Крім того, спір між сторонами був вирішений ще в суді першої інстанції. У додаткових поясненнях кандидат повідомила, що з отриманої нею інформації автомобіль Pontiac Vibe 2003 року випуску у вересні 2015 року був проданий третій особі власником, яким у 2014 році видавалася довіреність. Прізвище цього власника кандидат дізналася лише при заповненні електронної декларації за 2015 рік наприкінці вересня 2016 року. Оскільки кандидату не було відомо, що відповідач у справі № 640/11657/15-ц будь-яким чином пов'язаний з автомобілем,

яким користувався її чоловік, в її діях виключається можливість умисного характеру потенційного конфлікту інтересів.

З урахуванням наданих кандидатом пояснень та доданих до них документів, а також матеріалів, які містяться в досьє кандидата на посаду судді, Комісія у складі колегії прийняла рішення щодо винесення питання про підтвердження здатності кандидата на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Швецової Лариси Анатоліївни здійснювати правосуддя у відповідному суді на розгляд Комісії у пленарному складі.

Комісія у пленарному складі встановила, що згідно з інформацією Національного антикорупційного бюро України кандидату та її чоловіку 25 січня 2013 року було видано довіреність на розпорядження, експлуатацію, користування, ремонт транспортного засобу Volkswagen Transporter 1998 року випуску до 25 січня 2018 року.

Відповідно до повідомлення кандидата власник вказаного автомобіля, яким 25 січня 2013 року видавалася довіреність, продав його та з 17 серпня 2013 року на підставі свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу він належить іншому власнику, у зв'язку з чим у кандидата не було обов'язку декларування цього автомобіля. Достовірність зазначеної інформації було перевірено Громадською радою доброчесністю та з урахуванням цих даних її представник погодився, що у кандидата був відсутній обов'язок зазначати в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015-2016 роки відомості про автомобіль Volkswagen Transporter 1998 року випуску.

Згідно з інформацією Національного антикорупційного бюро України кандидату, її чоловіку та її батьку 10 квітня 2014 року було видано довіреність на експлуатацію та розпорядження транспортним засобом Subaru Impreza 1996 року випуску до 10 квітня 2021 року.

Комісія бере до уваги пояснення кандидата, згідно з якими фактичним користувачем вказаного автомобіля з 2009 року на підставі довіреностей від 2009 та 2014 років є її батько, що підтверджується також укладенням ним договору обов'язкового страхування цивільної відповідальності транспортного засобу з отриманням відповідного полісу. Кандидат не зазначала в деклараціях особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, за 2015-2016 роки відомості про автомобіль Subaru Impreza 1996 року випуску, оскільки вона ним не користувалася.

Згідно з інформацією Національного антикорупційного бюро України та даними поданих кандидатом декларацій за 2014, 2015 роки кандидату та її чоловіку належало право користування транспортним засобом Pontiac Vibe 2003 року випуску на підставі виданої 19 серпня 2014 року довіреності (термін дії – до 08 листопада 2021 року).

Особа, яка видавала цю довіреність, виступала відповідачем у цивільній справі № 640/11657/15-ц, під час розгляду якої 12 вересня 2016 року колегією суддів апеляційного суду Харківської області у складі головуючого судді Малійської С.М., суддів Швецової Л.А. та Яцини В.Б. переглядалася та була залишена без змін ухвала Київського районного суду м. Харкова від 17 травня 2016 року про закриття провадження у справі в частині незадоволення клопотання позивача про стягнення з відповідача судових витрат. Апеляційний розгляд

відбувався без участі сторін, а справа по суті не розглядалася, оскільки спір між сторонами був вирішений ще в суді першої інстанції. При цьому станом на 12 вересня 2016 року право користування автомобілем Pontiac Vibe 2003 року випуску у кандидата та її чоловіка було відсутнє у зв'язку з продажем у вересні 2015 року третій особі цього автомобіля його власником, яким видавалася довіреність.

Згідно з вимогами статті 15 Кодексу суддівської етики, затвердженого рішенням XI (чергового) з'їзду суддів України від 22 лютого 2013 року, неупереджений розгляд справи є основним обов'язком судді. Суддя має право заявити самовідвід у випадках, передбачених процесуальним законодавством, у разі наявності упередженості щодо одного з учасників процесу, а також у випадку, якщо судді з його власних джерел стали відомі докази чи факти, які можуть вплинути на результат розгляду справи.

У рішенні Ради суддів України від 04 лютого 2016 року № 1, яким затверджено коментар до згаданого Кодексу, зокрема до статті 15, зазначено, що суддя може розглядати справу за наявності обставин, які на думку поміркованої, розумної, законслухняної та поінформованої людини можуть здаватися такими, що створюють конфлікт особистих інтересів судді з його професійними обов'язками, за умови, якщо він повідомив про існування таких обставин сторонам і вони не заперечують проти участі судді у розгляді справи, а сторони та їх адвокати мають можливість порадитися і прийняти рішення щодо продовження слухання справи даним суддею. Суддя, який має (або створює враження такого, що має) конфлікт інтересів, але вважає, що може розглядати справу неупереджено, може брати участь в провадженні у разі згоди сторін. Процес досягнення згоди має бути справедливим та неупередженим і включати повідомлення сторонам підстав для конфлікту, можливість сторонам та їх адвокатам порадитися за відсутності судді, одностайну згоду сторін, а в разі її відсутності - неповідомлення судді про особи тих, хто погодився або не погодився.

З огляду на те, що 12 вересня 2016 року апеляційний розгляд справи № 640/11657/15-ц відбувався без участі сторін і спір по суті не вирішувався, та станом на час цього розгляду право користування автомобілем Pontiac Vibe 2003 року випуску у кандидата та її чоловіка було відсутнє, а також з урахуванням пояснень кандидата, згідно з якими їй не було відомо, що відповідач у справі № 640/11657/15-ц будь-яким чином пов'язаний з цим автомобілем, Комісія в діях кандидата не вбачає порушень положень Кодексу суддівської етики.

Наведені факти та обставини свідчать про неприйнятність висновку Громадської ради доброчесності щодо невідповідності кандидата на посаду судді Верховного Суду Швецової Л.А. критеріям професійної етики та доброчесності через відсутність з боку кандидата порушень законодавства щодо належного декларування майна та Кодексу суддівської етики.

Відповідно до частини першої статті 88 Закону, якщо Громадська рада доброчесності у своєму висновку встановила, що суддя (кандидат на посаду судді) не відповідає критеріям професійної етики та доброчесності, то Комісія може ухвалити рішення про підтвердження здатності такого судді (кандидата на посаду судді) здійснювати правосуддя у відповідному суді лише у разі, якщо таке рішення підтримане не менше ніж одинадцятьма. її членами.

Дослідивши досьє кандидата, заслухавши доповідача, уповноваженого представника Громадської ради доброчесності та кандидата, Комісія більшістю голосів (11 – за, 2 – проти) дійшла висновку, що Швецова Л.А. підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 88, 93, 101 Закону, Положенням, Комісія

вирішила:

визнати Швецову Ларису Анатоліївну такою, що за критеріями професійної етики та доброчесності підтвердила здатність здійснювати правосуддя у Касаційному цивільному суді у складі Верховного Суду.

Комісії у складі колегії завершити проведення кваліфікаційного оцінювання стосовно кандидата на посаду судді Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду Швецової Лариси Анатоліївни.

Головуючий

С.Ю. Козьяков

Члени Комісії:

В.І. Бутенко

А.В. Василенко

Т.Ф. Весельська

А.О. Заріцька

Т.В. Лукаш

П.С. Луцюк

М.А. Макарчук

М.І. Мішин

С.М. Прилипко

Ю.Г. Тітов

Т.С. Шилова

С.О. Щотка